

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Inginerie Electrică
1.3 Departamentul	Electrotehnica și Măsurări
1.4 Domeniul de studiu	Inginerie Electrică / Inginerie Energetică/Stiințe ingineresti aplicate / Inginerie și Management
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Electrotehnica, Instrumentație și Achiziții de Date, Electronică de Putere și Acțiuni Electrice, Electromecanică, Managementul Energiei, Inginerie Economică în domeniul Electric, Electronic și Energetic, Inginerie Medicală, Inginerie Medicală-Bistrița
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	17.00

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Metode Numerice
2.2 Aria de conținut	(se completează din grila 2: arii de conținut)
2.3 Titularul de curs	S.I.dr.ing. Levente CZUMBIL (levente.czumbil@ethm.utcluj.ro)
2.4 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	S.I.dr.ing. Levente CZUMBIL (levente.czumbil@ethm.utcluj.ro) Asist. Drd. Ing. Jurj Ioan Dacian (Dacian.Jurj@ethm.utcluj.ro)
2.5 Anul de studiu	II
2.6 Semestrul	1
2.7 Tipul de evaluare	E
2.8 Regimul disciplinei	Categoria formativă
	Opționalitate

3. Timpul total estimate

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	-	3.3 Laborator	2	3.3 Proiect	-
3.4 Număr de ore pe semestru	56	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	-	3.6 Laborator	28	3.6 Proiect	-
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru:										
(a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	14									
(b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren	8									
(c) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	12									
(d) Tutoriat	4									
(e) Examinări	6									
(f) Alte activități:	0									
3.8 Total ore studiu individual (suma (3.7(a)...3.7(f)))	44									
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)	100									
3.10 Numărul de credite	4									

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Fizica, Programarea calculatoarelor, Teoria circuitelor electrice, Bazele electrotehnicii, Algebra liniara, Matematici speciale
4.2 de competențe	• Elaborarea și utilizarea pachetelor de programe de simulare și modelare specifice aplicațiilor din domeniul inginieriei electrice, energetice, stiințelor ingineresti aplicate și inginieriei economice

	<ul style="list-style-type: none"> Evaluarea rezultatelor obținute în urma utilizării metodelor și a mijloacelor CAD în rezolvarea problemelor din domeniul ingineriei electrice. Capacitatea de a aborda, implementa și utiliza aplicații hardware și software în probleme specifice de inginerie electrică. Capacitatea de a identifica, formula, modela și rezolva probleme de inginerie în abordare sistemică
--	--

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	-

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Capacitatea de a identifica, formula și de a rezolva probleme de inginerie în abordare sistemică. Descrierea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale matematicii, fizicii și chimiei, adecvate pentru domeniul ingineriei electrice Explicarea și interpretarea fenomenelor prezentate la disciplinele din domeniu și de specialitate, utilizând cunoștințele fundamentale de matematică, fizica, chimie Aplicarea regulilor și metodelor științifice generate pentru rezolvarea problemelor specifice ingineriei electrice Capacitatea de a aborda, implementa și utiliza aplicații hardware și software în probleme specifice de inginerie electrică Aprecierea calității, avantajelor și dezavantajelor unor metode și procedee din domeniul ingineriei electrice, precum și a nivelului de documentare științifică a proiectelor și a consistenței programelor folosind metode științifice și tehnici matematice Capacitatea de a utiliza instrumente dedicate CAD/CAE/CAM pentru proiectare, modelare numerică, optimizare în aplicații de inginerie electrică Transpunerea unor probleme din ingineria electrică în programe de calculator Evaluarea rezultatelor obținute în urma utilizării metodelor și a mijloacelor CAD în rezolvarea problemelor din domeniul ingineriei electrice
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea de competențe în domeniul Metodelor Numerice în sprijinul formării profesionale Disciplina are ca scop familiarizarea studenților cu metodele numerice clasice cât și cele de dată relativ recentă, utilizate la soluționarea aplicațiilor din domeniul ingineriei electrice/energetice/medicale, corelată cu folosirea unor tehnici de calcul corespunzătoare
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Studenții vor cunoaște mecanismele de aplicare a metodelor numerice în rezolvarea problemelor concrete din inginerie electrică / energetică / medicală asigurând formarea unei logici numerice riguroase și a unui mod de gândire algoritmic. Se vor prezenta mai multe metode numerice pentru fiecare problemă abordată, evidențiindu-se importanța efectuării

	<p>analizei complexității algoritmilor, a stabilității lor numerice precum și transpunerea lor pe calculator.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studenții vor ști să utilizeze tehniciile moderne de implementare a algoritmilor în softuri de calcul numeric • Studenții vor ști să aleagă metoda numerică potrivită fiecărui tip de aplicație
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>Curs 1+2. Utilizarea metodelor numerice în aplicații specifice ingineriei electrice/energetice/medicale. Introducere. Obiectul cursului. Evoluția metodelor numerice și a tehnicii de calcul. Erori în rezolvarea problemelor numerice. Exprimarea erorii. Surse și tipuri de erori. Propagarea erorilor. Calculul valorilor funcțiilor utilizate în ingineria electrică. Calculul valorilor funcțiilor polinomiale. Calculul valorilor unor funcții analitice. Calculul valorilor funcțiilor cu metoda aproximățiilor succesive. Dezvoltări în serie. Utilizarea numerelor complexe în aplicații de IE/IEn/IM- reguli practice. Bibliografie.</p>	4		
<p>Curs 3. Metode numerice de rezolvare a ecuațiilor algebrice și transcendentale. Metoda bisecției. Metoda coardei. Metoda Newton-Raphson. Metoda Bairstow. Aplicații în IE/IEn/IM. Se vor discuta următoarele aplicații: Rezolvarea circuitelor rezistive neliniare de c.c. Stabilirea traseului optim al LEA. Rezolvarea ecuației de echilibru forța electrică-forța electrodinamică.</p>	2		
<p>Curs 4+5+6. Metode numerice de soluționare a sistemelor de ecuații Elemente de algebră matricială. Inversarea și factorizarea matricilor. Matrici și grafuri de circuit. Norma unui vector. Norme matriciale. Metode directe și iterative de calcul al valorilor proprii. Studiul condiționării și rezolvarea sistemelor de ecuații incorect formulate. Numărul de condiționare. Rezolvarea numerică a sistemelor de ecuații liniare. Metode directe (Metoda lui Gauss, factorizare LU). Metode iterative (Metoda aproximățiilor succesive. Metoda Gauss-Seidel). Rezolvarea sistemelor de ecuații neliniare. Metoda aproximățiilor succesive (Jacobi). Metoda lui Newton. Aplicații în IE/IEn/IM. Se vor discuta următoarele aplicații: Analiza circuitelor electrice liniare și neliniare în regim staționar, armonic permanent sau tranzitoriu. Analiza stabilității la mici perturbații a sistemelor electrice. Proceduri de abordare a rezolvării circuitelor electrice în c.c și c.a. utilizând metodele matriciale și numărul de condiționare.</p>	6	Desfasurare in regim online conform orarului IE	Prezentare Power Point – interactiv expunere-discuții – online Teams Demonstrații/explicații algoritmilor – pe tabletă Demonstrații convergenței/stabilității metodelor – pe tabletă
<p>Curs 7+8. Metode numerice de aproximare și interpolare. Metoda celor mai mici pătrate. Discuție: Seria Taylor; Seria Fourier – analiza armonica. Interpolare polinomială. Interpolare Lagrange. Interpolare Newton cu diferențe divizate. Funcții spline.</p>	4		
<p>Aplicații în IE/IEn/IM. Se vor discuta următoarele aplicații: Amplasarea tablourilor de distribuție. Prelucrarea curbelor de sarcină prin interpolare. Aproximarea numerică a caracteristicii de mers în gol a unui GS.</p>			
<p>Curs 9+10. Metode numerice de calcul a integralelor Formule de cuadratură de tip Newton-Cotes. Formula trapezelor. Formula trapezelor generalizată. Formula lui Simpson. Formula lui Simpson generalizată. Formule de cuadratură de tip Gauss. Aplicații în IE/IEn/IM. Se vor discuta următoarele aplicații: Evaluarea supratensiunilor induse datorită trăsnetelor pe LEA. Prelucrarea curbelor de sarcină prin integrare numerică</p>	4		

Curs 11. Metode numerice de calculul al derivatelor. Derivare numerică bazată pe polinoame de interpolare. Interpolare Lagrange. Interpolare Newton. Diferențe divizate - introducerea conceptului MDF. Formule de derivare utilizând dezvoltări în serie Taylor. Aplicații în IE/IEn/IM. Se vor discuta următoarele aplicații: Determinarea distribuției de sarcină electrică. Calculul intensității câmpurilor electromagnetice. Determinarea potențialelor curbelor de sarcină	2		
Curs 12. Metode numerice de rezolvare a ecuațiilor diferențiale cu condiții inițiale și a sistemelor de ecuații diferențiale Metoda dezvoltării în serie Taylor. Metoda lui Euler. Metode de tip Runge-Kutta. Aplicații în IE/IEn/IM. Se vor discuta următoarele aplicații: Rezolvarea circuitelor electrice în regim tranzitoriu. Analiza stabilității la mari perturbații a unui GS. Studiul performanțelor dinamice ale unui motor liniar de inducție	2		
Curs 13. Rezolvarea numerică a ecuațiilor diferențiale cu derive parțiale Metode numerice pentru soluționarea ecuațiilor diferențiale parabolice, hiperbolice și eliptice. Aplicații în IE/IEn/IM. Se vor discuta următoarele aplicații: Rezolvarea ecuației lui Poisson. Propagarea undelor electromagnetice. Analiza comportării descărcațoarelor de supratensiuni. Analiza stabilității la mari perturbații a unui generator electric răcordat la SE. Analiza ecuațiilor lui Maxwell. Analiza ecuației liniilor electrice lungi.	2		
Curs 14. Noțiuni de bază în Metoda Diferențelor Finite și în Metoda Elementului Finit Metode numerice de rezolvare a modelului matematic diferențial de câmp electromagnetic. Rezolvarea ecuației Laplace cu metoda diferențelor finite și cu metoda elementului finit. Prezentarea noțiunilor introductive privind tehniciile de inteligență artificială aplicate în IE/IEn/IM.	2		
Bibliografie 1. D.D. Micu, A. Ceclan, Metode Numerice. Aplicații în ingineria electrică, Ed. Mediamira, 2007. 2. D. Ioan, ș.a. Metode numerice în ingineria electrică. Ed. Matrix Rom București, 2005. 3. Ș. Kilyeni, Metode numerice. Aplicații în energetică, Ed. Orizonturi Universitare Timișoara, 2006. 4. D.D. Micu, Metode numerice în studiul interferențelor electromagnetice, Ed. Mediamira, 2004 5. E. F. James, An Introduction to Numerical Methods and Analysis, John Wiley & Sons, NY, 2001. 6. J.M. Jin, Theory and computation of electromagnetic fields, Ed. Wiley, IEEE Press, 2010. 7. G. Lehner, Electromagnetic Field Theory for Engineers and Physicists, Ed. Springer, 2009. 8. R. Burden, J.D. Faires, Numerical Analysis, Brooks/Cole Publishing Company, 2001. 9. Rus, I. Crăciun, Modelare matematică, Ed. Transilvania Press, Cluj-Napoca, 2000. 10. H. Shang-Xu, Applied Numerical Computation Methods, Ed. ZJU, MIT – USA, 2011. 11. L.R. Chevalier, B.A. DeVantier, Numerical Methods for Engineers, Southern Illinois University, 2012.			
8.2 Seminar / laborator / proiect	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Lab. 1. Prezentarea generală a pachetului de programe MathCad Prime. Utilizarea tipurilor de date în ingineria electrică. Implementarea unor algoritmi numerici în MathCad. Paleta de programare și calcul simbolic	2	Desfășurarea lucrărilor de laborator (aplicații practice în programul MathCad) au la bază parteneriatul interactiv cadrul didactic-student.	Desfasurare in regim mixt conform orarului IE
Lab. 2+3. Metode numerice de rezolvare a ecuațiilor algebrice și transcendentale. Funcții predefinite utilizate în programul Mathcad pentru rezolvarea numerică a ecuațiilor algebrice și transcendentale. Aplicații în IE/IEn/IM implementate în MathCad utilizând: metoda bisecției (în jumătățirii intervalului); metoda lui Newton (tangentei); metoda coardei (secantei); metoda lui Halley. (Se vor discuta următoarele aplicații: Efectul pornirii mașinilor electrice. Stabilirea traseului optim al unei linii electrice. Rezolvarea numerică a ecuațiilor algebrice care intervin în analiza defectoscopiei	4		

cablurilor. Stabilitatea la perturbatii a unui generator legat la sistem de putere infinita prin localizarea radacinilor ecuatiei caracteristice)			
Lab. 4+5+6. Metode numerice de rezolvare a sistemelor de ecuații Funcții predefinite utilizate în programul Mathcad pentru rezolvarea numerică a sistemelor de ecuații. Operații cu vectori și matrici. Calculul valorilor și vectorilor proprii. Numărul de condiționare. Aplicații în IE/IEn/IM implementate în MathCad utilizând: metoda Gauss, metoda factorizarii LU/LR/QR; metoda Jacobi; Gauss-Seidel. (Se vor discuta următoarele aplicații: Rezolvarea matricială a circuitelor electrice c.c/c.a. Analiza regimului liber a unui circuit electric liniar. Analiza circuitelor liniare în regim permanent. Rezolvarea circuitelor de dimensiuni mari – circuitul echivalent al traseului comun LEA-conducte metalice. Optimizarea poziționării bobinelor de radiofrecvență din cadrul dispozitivelor de imagistică medicală MRI. Detectia defectelor de material)	6		
Lab. 7+8+9. Metode numerice de aproximare și interpolare. Funcții predefinite utilizate în programul Mathcad pentru soluționarea aplicațiilor de aproximare /interpolare. Aplicații în IE/IEn/IM implementate în MathCad utilizând: interpolare polinomială pe porțiuni (spline); interpolare de tip Lagrange; interpolare Newton cu diferențe divizate (Se vor discuta următoarele aplicații: Aproximarea analitică a funcțiilor tabelare utilizate în dimensionarea instalațiilor electrice - amplasarea tablourilor de distribuție. Testarea izolatorilor liniilor electrice aeriene. Interpretarea rezultatelor pneumografiei)	6		
Lab. 10+11+12. Metode numerice de rezolvare a sistemelor de ecuații Funcții predefinite utilizate în programul Mathcad pentru rezolvarea numerică a sistemelor de ecuații. Operații cu vectori și matrici. Calculul valorilor și vectorilor proprii. Numărul de condiționare. Aplicații în IE/IEn/IM implementate în MathCad utilizând: metoda Gauss, metoda factorizarii LU/LR/QR; metoda Jacobi; Gauss-Seidel. (Se vor discuta următoarele aplicații: Rezolvarea matricială a circuitelor electrice c.c/c.a. Analiza regimului liber a unui circuit electric liniar. Analiza circuitelor liniare în regim permanent. Rezolvarea circuitelor de dimensiuni mari – circuitul echivalent al traseului comun LEA-conducte. Optimizarea poziționării bobinelor de radiofrecvență din cadrul dispozitivelor de imagistică medicală. Detectia defectelor de material)	6		
Lab. 13+14. Metode numerice de rezolvare a ecuațiilor diferențiale și sistemelor de ecuații diferențiale. Funcții predefinite utilizate în programul Mathcad pentru rezolvarea numerică a ecuațiilor diferențiale și sistemelor de ecuații diferențiale. Aplicații în IE/IEn/IM implementate în MathCad utilizând: metoda dezvoltării în serie Taylor; metoda lui Euler; metodele Runge-Kutta; metoda Euler-Fox (Se vor discuta următoarele aplicații: Analiza numerică a circuitelor electrice în regim tranzitoriu. Rezolvarea ecuațiilor diferențiale asociate unui circuit excitat de un impuls. Studiul performanțelor dinamice ale unui motor. Simularea funcională a unei celule nervoase. Rezolvarea unor probleme de câmp electromagnetic cu metoda diferențelor finite și elementului finit)	4		
Bibliografie			
1. B. Maxfield, Essential Mathcad for Engineering, Academic Press, 2014. 2. D.D. Micu, A. Ceclan, L. Czumbil, D. Csala, Metode Numerice. Lucrări practice, Ed. Mediamira, 2010. 3. M. Sadiku, Numerical Techniques in Electromagnetics, CRC Press, 2000 4. A. Gilat, Outlines, Notes for numerical methods for engineers and scientists, Ed. Springer 2010. 5. T. Senior, Mathematical methods in electrical engineering, Central London Press, 2008. 6. D.D. Micu, A. Cziker, Aplicații ale metodelor numerice în electrotehnică, Ed. Casa Cărții de Știință, 2002.			

7. D.D. Micu, G.C. Christoforidis, L. Czumbil, Artificial Intelligence Techniques Applied to Electromagnetic Interference Problems Between Power Lines and Metal Pipelines, in Recurrent Neural Networks and Soft Computing, Ed. InTech, Ch. 12, pp. 253-274, Rijeka, Croatia, 2012.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Competentele dobândite vor fi necesare angajatilor care își vor desfășura activitatea în domeniul inginerie electrică/energetică/stiințe ingineresti aplicate. Continutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în cadrul altor facultăți de profit electric atât din Universitatea Tehnică cat și din alte centre universitare din țară și din strainatate. Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a continutului disciplinei au avut Joe întâlniri cu reprezentanți ai companiilor din domeniu. Compatibilitatea curriculară a continutului disciplinei cu programe de studii similare din universități tehnice din strainatate: <https://ocw.mit.edu/courses/mathematics/18-330-introduction-to-numerical-analysis-spring-2012/> <http://www.mcgill.ca/study/2014-2015/courses/ecse-443>

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoaștere principiilor / gândire creativă și critică în aplicarea cunoștințelor Rezolvarea testului cu 9 subiecte din materia de curs	Probă scrisă/oral susținut în regim online	40%
10.5 Seminar/Laborator /Proiect	Pe baza cunoștințelor practice acumulate	Probă practică – proiect susținut în regim online	60 %
10.6 Standard minim de performanță Obținerea min. 20% probă scris/oral și min. 30% probă practica			

Data completării:	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
Septembrie 2021	Curs	S.I. dr.ing. Levente CZUMBIL	
	Aplicații	S.I. dr.ing. Levente CZUMBIL	
		Asist. Drd. Ing. Ioan Dacian JURJ	

Data avizării în Consiliul Departamentului ETHM Septembrie 2021	Director Departament ETHM Prof.dr.ing. Calin Munteanu
Data aprobării în Consiliul Facultății de Inginerie Electrică Septembrie 2021	Decan Prof.dr.ing. Andrei Cziker